

|                        |                |                   |                   |
|------------------------|----------------|-------------------|-------------------|
| Türk Dili ve Edebiyatı |                |                   |                   |
| Lisans                 | TYYÇ: 6. Düzey | QF-EHEA: 1. Düzey | EQF-LLL: 6. Düzey |

## Ders Genel Tanıtım Bilgileri

|                                      |                                                                                                    |  |  |
|--------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| Ders Kodu:                           | TDE107                                                                                             |  |  |
| Ders İsmi:                           | Eski Türk Edebiyatına Giriş                                                                        |  |  |
| Ders Yarıyılı:                       | Güz                                                                                                |  |  |
| Ders Kredileri:                      | <div>AKTS</div> <div>5</div>                                                                       |  |  |
| Öğretim Dili:                        | Turkish                                                                                            |  |  |
| Ders Koşulu:                         |                                                                                                    |  |  |
| Ders İş Deneyimini Gerektiriyor mu?: | Hayır                                                                                              |  |  |
| Dersin Türü:                         | Zorunlu                                                                                            |  |  |
| Dersin Seviyesi:                     | <div>Lisans</div> <div>TYYÇ:6. Düzey</div> <div>QF-EHEA:1. Düzey</div> <div>EQF-LLL:6. Düzey</div> |  |  |
| Dersin Veriliş Şekli:                | Yüz yüze                                                                                           |  |  |
| Dersin Koordinatörü:                 | Prof. Dr. AHMET ATILLA ŞENTÜRK                                                                     |  |  |
| Dersi Veren(ler):                    | AHMET ATILLA ŞENTÜRK                                                                               |  |  |
| Dersin Yardımcıları:                 |                                                                                                    |  |  |

## Dersin Amaç ve İçeriği

|                 |                                                                                                                                                                                       |
|-----------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Dersin Amacı:   | Öğrencileri manzum ve mensur eski edebiyat metinleriyle tanıştırap bunları çözme ve anlama melekelerini geliştirmek.                                                                  |
| Dersin İçeriği: | Türklerin İslâm kültür ve medeniyetiyle kaynaşmaları sonucu vücuda getirdikleri edebî eserler, bu eserlerin tanıtımı, vezin, kafiye, metinleri anlama ve çözmeye yönelik uygulamalar. |

## Öğrenme Kazanımları

Bu dersi başarıyla tamamlayabilen öğrenciler;

- 1) Vezin ve kafiye kavramlarını açıklayabilir.
- 2) Eski Türk edebiyatının manzum ve mensur metinlerini temel düzeyde açıklayabilir.
- 3) Eski Türk edebiyatında yer alan mazmunlar hakkında bilgi verebilir.
- 4) Eski Türk edebiyatı metinlerinin içeriklerini bilebilir.
- 5) Eski Türk edebiyatı metinlerinin arka planı hakkında bilgi verebilir.

## Ders Akış Planı

| Hafta | Konu                                                                         | Ön Hazırlık |
|-------|------------------------------------------------------------------------------|-------------|
| 1)    | Edebiyatın tanımı. Eski Edebiyat ve edebî sanatlara giriş.                   |             |
| 2)    | Mecaz ve hakikat. Benzetme kalıpları Teşbih, İstiare ve Leff ü neşr.         |             |
| 3)    | Metinler üzerinde uygulamalı edebî sanatlar                                  |             |
| 4)    | Metinler üzerinde uygulamalı edebî sanatlar                                  |             |
| 5)    | İyham ve tenasüp. Metinlerde anlam derinliği                                 |             |
| 6)    | Edebî metinlerle tarih ve antropoloji ilişkisi. Telmihler ve gündelik hayat. |             |
| 7)    | Eski edebiyatın kaynakları Kur'an, hadis, tefsir, mitoloji ve destanlar.     |             |
| 8)    | Ara Sınav                                                                    |             |
| 9)    | Edebî metinler ışığında inanç ve gelenekler                                  |             |
| 10)   | Eski edebî metinlerde Arap, Fars ve Hint etkileri.                           |             |
| 11)   | Aruz ve vezin bulma. Metinler üzerinde vezin çalışmaları                     |             |
| 12)   | Kafiye, revî ve redif. Metinler üzerinde kafiye incelemesi.                  |             |
| 13)   | Metinler üzerinde edebî sanatları tespit uygulaması.                         |             |
| 14)   | Metinler üzerinde edebî sanatları tespit uygulaması.                         |             |
| 15)   | Final Sınavı                                                                 |             |

## Kaynaklar

|                             |                                                                                                                                    |
|-----------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Ders Notları /<br>Kitaplar: | TAHİRÜL MEVLEVÎ EDEBİYAT LÜGATİ, ENDERUN YAYINLARI.<br>AHMET ATILLA ŞENTÜRK, OSMANLI ŞİİRİ ANTOLOJİSİ, YAPI VE KREDİ<br>YAYINLARI. |
| Diğer Kaynaklar:            | ŞEMSEDDİN SÂMÎ, KÂMÛS-I TÜRKÎ TIPKIBASIM.                                                                                          |

**Ders - Program Öğrenme Kazanım İlişkisi**

| Course Learning Outcomes                                                                                                                                  | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|---|---|---|---|
| Program Kazanımları                                                                                                                                       |   |   |   |   |   |
| 1) Türk dilinin gramer özelliklerini bilir.                                                                                                               |   |   |   |   |   |
| 2) Türkçenin özelliklerini evrensel dilbilim kuralları çerçevesinde inceleme bilgisine sahiptir.                                                          |   |   |   |   |   |
| 3) Dil ve edebiyat ilişkisini kurar, aktif yazma ve yorumlama faaliyetleri içinde olur.                                                                   |   |   |   |   |   |
| 4) Bilgisayar yazılımı ile birlikte bilişim ve iletişim teknolojilerini, en az Avrupa Bilgisayar Kullanma Lisansı Temel Düzeyinde kullanır.               |   |   |   |   |   |
| 5) Vurgu, tonlama açısından Türkçeyi estetik bir biçimde kullanır; imla ve noktalama açısından doğru, anlaşılır, etkili yazılar yazar.                    |   |   |   |   |   |
| 6) Sahasında yazılmış aktüel bilgileri ve kaynakları bilir, takip eder, kullanır.                                                                         |   |   |   |   |   |
| 7) Farklı alfabelerle yazılmış tarihî ve modern Türkçe metinleri anlar, günümüz Türkçesine aktararak üzerlerinde incelemeler yapar.                       |   |   |   |   |   |
| 8) Türk dili ve edebiyatı alanında edindiği bilgi ve becerileri, sosyal bilimlerin diğer alanlarında kullanır.                                            |   |   |   |   |   |
| 9) Klasik ve modern dönemlere ait edebi eserleri karşılaştırmalı metotlarla inceleme ve değerlendirme bilgisine sahiptir.                                 |   |   |   |   |   |
| 10) Türkçe eserleri yazıldığı dönemlerdeki sosyal ve kültürel bağlamı içinde inceleme ve değerlendirme bakış açısına sahiptir.                            |   |   |   |   |   |
| 11) Bir yabancı dili Avrupa Dil Portföyü kriteri açısından en az B1 Genel Düzeyinde kullanır.                                                             |   |   |   |   |   |
| 12) Eski Türk edebiyatı metinlerini anlama, açıklama ve yorumlamada kullanılan geleneksel metotlarla nesre çeviri, şerh, yorum, tahlil ve inceleme yapar. |   |   |   |   |   |
| 13) Metinleri anlamada filolojik, etimolojik ve semantik yaklaşımları kullanır.                                                                           |   |   |   |   |   |
| 14) Bilimsel ve mesleki etkinliklerinde sosyal, kültürel ve bireysel farklılıklara, evrensel değerlere ve insan haklarına saygılı olur.                   |   |   |   |   |   |

**Ders - Öğrenme Kazanımı İlişkisi**

|            |            |        |             |
|------------|------------|--------|-------------|
| Etkisi Yok | 1 En Düşük | 2 Orta | 3 En Yüksek |
|------------|------------|--------|-------------|

|  |  |  |  |
|--|--|--|--|
|  |  |  |  |
|  |  |  |  |

|     | Dersin Program Kazanımlarına Etkisi                                                                                                                   | Katkı Payı |
|-----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| 1)  | Türk dilinin gramer özelliklerini bilir.                                                                                                              |            |
| 2)  | Türkçenin özelliklerini evrensel dilbilim kuralları çerçevesinde inceleme bilgisine sahiptir.                                                         |            |
| 3)  | Dil ve edebiyat ilişkisini kurar, aktif yazma ve yorumlama faaliyetleri içinde olur.                                                                  |            |
| 4)  | Bilgisayar yazılımı ile birlikte bilişim ve iletişim teknolojilerini, en az Avrupa Bilgisayar Kullanma Lisansı Temel Düzeyinde kullanır.              |            |
| 5)  | Vurgu, tonlama açısından Türkçeyi estetik bir biçimde kullanır; imla ve noktalama açısından doğru, anlaşılır, etkili yazılar yazar.                   |            |
| 6)  | Sahasında yazılmış aktüel bilgileri ve kaynakları bilir, takip eder, kullanır.                                                                        |            |
| 7)  | Farklı alfabelerle yazılmış tarihî ve modern Türkçe metinleri anlar, günümüz Türkçesine aktararak üzerlerinde incelemeler yapar.                      | 3          |
| 8)  | Türk dili ve edebiyatı alanında edindiği bilgi ve becerileri, sosyal bilimlerin diğer alanlarında kullanır.                                           |            |
| 9)  | Klasik ve modern dönemlere ait edebi eserleri karşılaştırmalı metotlarla inceleme ve değerlendirme bilgisine sahiptir.                                | 3          |
| 10) | Türkçe eserleri yazıldığı dönemlerdeki sosyal ve kültürel bağlamı içinde inceleme ve değerlendirme bakış açısına sahiptir.                            | 3          |
| 11) | Bir yabancı dili Avrupa Dil Portföyü kriteri açısından en az B1 Genel Düzeyinde kullanır.                                                             |            |
| 12) | Eski Türk edebiyatı metinlerini anlama, açıklama ve yorumlamada kullanılan geleneksel metotlarla nesre çeviri, şerh, yorum, tahlil ve inceleme yapar. | 3          |
| 13) | Metinleri anlamada filolojik, etimolojik ve semantik yaklaşımları kullanır.                                                                           |            |
| 14) | Bilimsel ve mesleki etkinliklerinde sosyal, kültürel ve bireysel farklılıklara, evrensel değerlere ve insan haklarına saygılı olur.                   |            |

## Ölçme ve Değerlendirme

| Yarıyıl İçi Çalışmaları | Aktivite Sayısı | Katkı Payı |
|-------------------------|-----------------|------------|
| Ödev                    | 1               | % 10       |
|                         |                 |            |

|                                                   |   |              |
|---------------------------------------------------|---|--------------|
| Ara Sınavlar                                      | 1 | % 30         |
| Final                                             | 1 | % 60         |
| <b>Toplam</b>                                     |   | <b>% 100</b> |
| YARIYIL İÇİ ÇALIŞMALARININ BAŞARI NOTU KATKISI    |   | % 40         |
| YARIYIL SONU ÇALIŞMALARININ BAŞARI NOTUNA KATKISI |   | % 60         |
| <b>Toplam</b>                                     |   | <b>% 100</b> |

### İş Yüğü ve AKTS Kredisi Hesaplaması

| Aktiviteler           | Aktivite Sayısı | Aktiviteye Hazırlık | Aktivitede Harçanan Süre | Aktivite Gereksinimi İçin Süre | İş Yüğü    |
|-----------------------|-----------------|---------------------|--------------------------|--------------------------------|------------|
| Ders Saati            | 13              | 2                   | 3                        |                                | 65         |
| Ödevler               | 1               | 2                   | 5                        |                                | 7          |
| Ara Sınavlar          | 1               | 13                  | 2                        |                                | 15         |
| Final                 | 1               | 16                  | 2                        |                                | 18         |
| <b>Toplam İş Yüğü</b> |                 |                     |                          |                                | <b>105</b> |